

SMĚRNICE RADY 2004/114/ES

ze dne 13. prosince 2004

o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 63 odst. 3 písm. a) a odst. 4 první pododstavec této smlouvy,

(6) Jedním z cílů činnosti Společenství v oblasti vzdělávání je podporovat celou Evropu, aby byla význačným světovým centrem pro studium a odborné vzdělávání. Podpora mobility státních příslušníků třetích zemí do Společenství za účelem studií je klíčovým faktorem této strategie. Jeho součástí je sblížování vnitrostátních právních předpisů členských států o podmínkách vstupu a pobytu.

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu (!),

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ( ),

(7) Migrace, pro účely stanovené v této směrnici, která je dočasná a nezávisí na situaci trhu práce v hostitelském členském státu, představuje způsob vzájemného obohacení pro dotčené migrující osoby, jejich země původu a hostitelský členský stát a přispívá k podpoře většího vzájemného porozumění kultur.

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ( ),

vzhledem k těmto důvodům:

(8) Pojem přijímání se vztahuje na vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí pro účely stanovené v této směrnici.

(1) Za účelem postupného vytváření prostoru svobody, bezpečnosti a práva stanoví Smlouva opatření, která mají být přijata v oblasti azylu, přistěhovalectví a ochrany práv státních příslušníků třetích zemí.

(2) Smlouva stanoví, že Rada přijme opatření v oblasti přistěhovalecké politiky týkající se podmínek vstupu a pobytu a pravidla, podle nichž členské státy udělují dlouhodobá víza a vydávají povolení k pobytu.

(3) Evropská rada na svém zvláštním zasedání v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 potvrdila potřebu sblížování vnitrostátních právních předpisů týkajících se podmínek přijímání a pobytu státních příslušníků třetích zemí a požádala Radu o urychlené přijetí rozhodnutí na základě návrhů Komise.

(4) Tato směrnice ctí základní práva a dodržuje zásady uznané Listinou základních práv Evropské unie.

(5) Členské státy by měly provést ustanovení této směrnice bez diskriminace na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu, genetických rysů, jazyka, náboženského vyznání nebo přesvědčení, politických názorů či jakýchkoli jiných názorů, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace.

(9) Nová pravidla Společenství jsou založena na definicích studenta, stážisty, vzdělávací instituce a dobrovolníka, které se již v právu Společenství používají, zejména v různých programech Společenství na podporu mobility příslušných osob (Socrates, Evropská dobrovolná služba atd.).

(10) Délku a jiné podmínky přípravných kurzů pro studenty, na které se vztahuje tato směrnice, stanoví členské státy v souladu se svými vnitrostátními právními předpisy.

(11) Na státní příslušníky třetích zemí, kteří náležejí do kategorie neplacených stážistů a dobrovolníků a kteří jsou považováni z důvodu svých činností nebo druhu přijímané náhrady nebo odměny za pracovníky podle vnitrostátních právních předpisů, se působnost této směrnice nevztahuje. Přijímání státních příslušníků třetích zemí, kteří se hodlají věnovat specializovanému studiu v lékařském oboru, by mělo být stanoveno členskými státy.

(12) Důkazem o přijetí studenta vysokoškolskou institucí může být mimo jiné dopis nebo potvrzení o zápisu.

Stipendia se mohou vzít v úvahu při posouzení dostupnosti dostatečných finančních prostředků.

(14) Přijetí pro účely stanovené v této směrnici může být odmítnuto v řádně odůvodněných případech. Zejména může být přijetí odmítnuto, pokud se členský stát domnívá na základě zhodnocení skutečností, že dotčený státní příslušník třetí země představuje možné ohrožení veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti. Pojem veřejného pořádku se může vztahovat na odsouzení za spáchání závažného trestného činu. V této souvislosti je třeba poznamenat, že veřejný pořádek a veřejná bezpečnost se vztahují rovněž na případy, ve kterých státní příslušník třetí země náleží nebo náležel k uskupení, které podporuje terorismus, podporuje nebo podporoval takové uskupení nebo má či měl extremistické postoje.

(15) V případě pochybností, které se týkají důvodů žádosti o přijetí, by členské státy měly mít možnost požadovat veškeré důkazy nezbytné k vyhodnocení žádosti jako celku, zejména na základě žadatelem navrhovaného studia, za účelem boje proti zneužívání nebo nesprávnému využívání řízení, které stanovuje tato směrnice.

(16) Mobilita studentů, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí a studují v několika členských státech, musí být usnadněna, stejně jako přijímání státních příslušníků třetích zemí účastnících se programů Společenství na podporu mobility v rámci Společenství a do Společenství pro účely stanovené v této směrnici.

(17) Aby umožnily první vstup na své území, měly by mít členské státy možnost bez zbytečných průtahů vydat povolení k pobytu, nebo pokud takové povolení k pobytu vydávají výlučně na svém území, vízum.

(18) Studenti, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí, by měli mít přístup na trh práce za podmínek stanovených v této směrnici, aby mohli hradit část nákladů na svá studia. Zásada přístupu studentů na trh práce za podmínek uvedených v této směrnici by měla být pravidlem; avšak za výjimečných okolností by členské státy měly mít možnost zohlednit situaci na svém vnitrostátním trhu práce.

(19) Pojem předběžného povolení zahrnuje rovněž udělování pracovních povolení studentům, kteří chtějí vykonávat výdělečnou činnost.

v této směrnici, studijních programech, na které mohou být přijati státní příslušníci třetí země, a o podmínkách a řízeních pro vstup a pobyt na území členského státu pro tyto účely, byly zveřejněny, zejména na internetu.

(23) Touto směrnicí není v žádném případě dotčeno provádění nařízení Rady (ES) č. 1030/2002 ze dne 13. června 2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí (1).

(24) Jelikož cílů této směrnice, totiž stanovení podmínek přijímání příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, a může jich být proto, z důvodu jejich rozsahu a účinků, lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení výše uvedeného cíle.

(25) V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se tyto členské státy nepodílejí na přijímání této směrnice, a proto pro ně není závazná ani použitelná.

(26) V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, se Dánsko nepodílí na přijímání této směrnice, a proto pro něj není závazná ani použitelná,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1 Předmět

Účelem této směrnice je stanovit:

(20) Tato směrnice se nedotýká vnitrostátních právních předpisů v oblasti práce se zkrácenou pracovní dobou.

(22) Každý členský stát zajistí, aby co nejuplněji pravidelně aktualizované informace o institucích definovaných

(21) Měla by být přijata opatření, která stanoví zkrácená řízení o přijetí za účelem studia nebo pro programy výměnných pobytů žáků, které jsou provozovány organizacemi uznanými v členských státech.

b) pravidla, která upravují řízení o přijímání státních příslušníků třetích zemí na území členských států za uvedenými účely.

(1) Úř. věst. L 157, 15.6.2002, s. 1.

a) podmínky přijímání státních příslušníků třetích zemí na území členských států na dobu delší než tři měsíce za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby;

Článek 2 Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

a) „státním příslušníkem třetí země“ každá osoba, která není občanem Evropské unie ve smyslu čl. 17 odst. 1 Smlouvy;

b) „studentem“ státní příslušník třetí země přijatý na vysokoškolskou instituci a přijatý na území členského státu za účelem řádného studia vedoucího k dosažení vysokoškolské kvalifikace uznané členským státem, včetně diplomů, vysvědčení nebo doktorandských titulů získaných na vysokoškolské instituci, což může zahrnovat přípravné kurzy předcházející takovému vzdělávání v souladu s jeho vnitrostátními právními předpisy;

- c) „žákem“ státní příslušník třetí země přijatý na území členského státu za účelem účasti v uznaném programu středoškolského vzdělávání v rámci výměnného programu provozovaného organizací uznanou za tímto účelem členským státem v souladu s jeho vnitrostátními právními předpisy nebo správní praxí;
- d) „neplaceným stážistou“ státní příslušník třetí země přijatý na území členského státu na dobu neplacené odborné přípravy v souladu s jeho vnitrostátními právními předpisy;
- e) „institucí“ veřejná nebo soukromá instituce, která je uznaná hostitelským členským státem nebo jejíž studijní programy jsou uznány v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo správní praxí tohoto hostitelského členského státu pro účely stanovené v této směrnici;
- f) „programem dobrovolné služby“ program činností solidarity založený na státním programu nebo programu Společenství, který sleduje cíle obecného zájmu;
- g) „povolením k pobytu“ jakékoli povolení vydané orgány členského státu v souladu s čl. 1 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 1030/2002 umožňující státnímu příslušníku třetí země oprávněně pobývat na jeho území.

Článek 3 Oblast působnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří žádají o přijetí na území členského státu za účelem studia. Členské státy mohou také rozhodnout o uplatnění této směrnice na státní příslušníky třetích zemí, kteří žádají o přijetí za účelem výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby.
2. Tato směrnice se nevztahuje na:
  - a) státní příslušníky třetích zemí, kteří pobývají ve členském státě jako žadatelé o azyl nebo v rámci podpůrných forem ochrany nebo programů dočasné ochrany;
  - b) státní příslušníky třetích zemí, jejichž vyhoštění je odloženo z faktických nebo právních důvodů;
  - c) státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů Evropské unie a kteří uplatnili své právo volného pohybu v rámci Společenství;
  - d) státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími residenty členského státu v souladu se směrnicí Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími residenty (!) a kteří uplatnili své právo pobývat v jiném členském státě za účelem studia nebo odborného vzdělávání;
  - e) státní příslušníky třetích zemí považované podle vnitrostátních právních předpisů členského státu za pracovníky nebo osoby samostatně výdělečně činné.

Článek 4 Příznivější ustanovení

1. Touto směrnicí nejsou dotčena příznivější ustanovení:
  - a) dvoustranných nebo mnohostranných dohod mezi Společenstvím nebo Společenstvím a jeho členskými státy a třetí zemí nebo více třetími zeměmi; nebo
  - b) dvoustranných nebo mnohostranných dohod mezi jedním členským státem nebo více členskými státy a třetí zemí nebo více třetími zeměmi.
2. Touto směrnicí není dotčeno právo členských států přijmout nebo zachovat ustanovení, která jsou příznivější pro osoby, na které se směrnice vztahuje.

KAPITOLA II PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ

Článek 5 Zásada

Přijímání státních příslušníků třetích zemí na základě této směrnice je podmíněno ověřením dokladů prokazujících, že žadatel splňuje podmínky stanovené v článku 6 a v kterémkoliv z článků 7 až 11, které se vztahují na příslušnou kategorii.

Článek 6 Obecné podmínky

1. Státní příslušník třetí země žádající o přijetí pro účely stanovené v člancích 7 až 11:
  - a) předloží platný cestovní doklad určený vnitrostátními právními předpisy. Členské státy mohou požadovat, aby byl cestovní doklad platný alespoň po dobu plánovaného pobytu;
  - b) předloží souhlas zákonných zástupců s plánovaným pobytem, je-li nezletilý podle vnitrostátních právních předpisů hostitelského členského státu;
  - c) má sjednáno zdravotní pojištění proti všem rizikům běžně krytým v případě státních příslušníků dotčeného členského státu;
  - d) není považován za hrozbu pro veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost nebo veřejné zdraví;

- e) pokud to požaduje členský stát, předloží důkaz o zaplacení poplatku za zpracování žádosti podle článku 20 této směrnice.
2. Členské státy usnadní řízení o přijímání státních příslušníků třetích zemí, na něž se vztahují články 7 až 11a kteří se účastní programů Společenství na podporu mobility do Společenství nebo v jeho rámci.

Článek 7

Zvláštní podmínky pro studenty

1. Kromě obecných podmínek stanovených v článku 6, státní příslušník třetí země žádající o přijetí za účelem studia:
2. Studenti, kteří na základě zápisu do instituce automaticky získávají zdravotní pojištění proti všem rizikům běžně krytým v případě státních příslušníků dotčeného členského státu, se považují za osoby, které splňují podmínku čl. 6 odst. 1 písm. c).

Článek 8

Mobilita studentů

1. Aniž jsou dotčeny čl. 12 odst. 2, článek 16 a čl. 18 odst.
- 2, státní příslušník třetí země, který již byl přijat jako student a který žádá o pokračování již zahájeného studia v jiném členském státě nebo o doplnění studia studiem příbuzného oboru v jiném členském státě, je přijat daným členským státem během období, které nebrání pokračování ve studiu příslušného studijního oboru, přičemž se příslušným orgánům členského státu ponechá dostatečná doba na zpracování žádosti, pokud:
  - a) splňuje podmínky stanovené v člancích 6 a 7 ve vztahu k uvedenému členskému státu; a
  - b) poslal svoji žádost o přijetí, veškeré doklady o dosavadním průběhu vysokoškolského studia a doklad, že obor, který si přeje studovat, skutečně navazuje na obor, který dokončil; a
  - c) účastní se výměnného programu Společenství nebo dvoustranného výměnného programu nebo byl přijat jako student ve členském státu na dobu nejméně dvou let.
2. Požadavky uvedené v odst. 1 písm. c) se nepoužijí, pokud student v rámci svého studijního programu musí povinně vykonat část studia na instituci v jiném členském státě.
3. Příslušné orgány prvního členského státu na žádost příslušných orgánů druhého členského státu poskytnou příslušné informace o pobytu studenta na území prvního členského státu.
  - a) je přijat vysokoškolskou institucí ke studiu;
  - b) předloží důkaz požadovaný členským státem, že během svého pobytu bude mít dostatečné prostředky k úhradě nákladů na pobyt, studium a zpáteční cestu. Členské státy zveřejní výši minimálních měsíčních prostředků požadovaných pro účely tohoto ustanovení, aniž je dotčeno individuální přezkoumání jednotlivých případů;
  - c) pokud to členský stát požaduje, předloží důkaz o dostatečné jazykové znalosti pro příslušný studijní program;
  - d) pokud to členský stát požaduje, předloží důkaz o zaplacení poplatků požadovaných institucí.

Článek 9

Zvláštní podmínky pro žáky

1. S výhradou článku 3, státní příslušník třetí země žádající o přijetí do programu výměnného pobytu žáků kromě obecných podmínek stanovených v článku 6:
  - a) nepřesahuje minimální ani maximální věkovou hranici stanovenou dotčeným členským státem;
  - b) předloží důkaz, že byl přijat ke studiu středoškolskou institucí;
  - c) předloží důkaz o účasti v uznaném programu výměnného pobytu žáků, který je provozován organizací uznanou pro tento účel dotčeným členským státem v souladu s jeho právními předpisy nebo správní praxí;
  - d) předloží důkaz, že organizace pořádající výměnné pobyty žáků za něj přijímá odpovědnost po celou dobu jeho přítomnosti na území dotčeného členského státu, zejména pokud jde o náklady na pobyt, studium, zdravotní péči a zpáteční cestu;
  - e) je po celou dobu svého pobytu ubytován u rodiny, která splňuje podmínky stanovené dotčeným členským státem a která je vybrána v souladu s pravidly programu výměnných pobytů žáků, jehož se účastní.
2. Členské státy mohou omezit přijímání žáků účastnících se výměnného programu na státní příslušníky třetích zemí, které nabízejí stejnou možnost jejich vlastním státním příslušníkům.

Článek 10

Zvláštní podmínky pro neplacené stážisty

- S výhradou článku 3, státní příslušník třetí země žádající o přijetí jako neplacený stážista kromě obecných podmínek stanovených v článku 6:
- a) podepsal smlouvu o odborné přípravě, schválenou, je-li to požadováno, příslušným orgánem dotčeného členského státu, v souladu s jeho vnitrostátními právními předpisy nebo správní praxí, jejímž předmětem je neplacená stáž v podniku veřejného nebo soukromého sektoru nebo v instituci odborného vzdělávání uznané členským státem v souladu s jeho vnitrostátními právními předpisy nebo správní praxí;

- b) předloží důkaz požadovaný členským státem, že během svého pobytu bude mít dostatečné prostředky k úhradě nákladů na pobyt, vzdělávání a zpáteční cestu. Členské státy zveřejní výši minimálních měsíčních prostředků požadovaných pro účely tohoto ustanovení, aniž je dotčeno individuální přezkoumání jednotlivých případů;
- c) pokud to členský stát požaduje, projde základní jazykovou přípravou k získání znalostí nezbytných pro účely jeho stáže.

Článek 11 **Zvláštní podmínky pro dobrovolníky**

S výhradou článku 3, státní příslušník třetí země žádající o přijetí do programu dobrovolné služby kromě obecných podmínek stanovených v článku 6:

- a) nepřesahuje minimální ani maximální věkovou hranici stanovenou dotčeným členským státem;
- b) předloží dohodu s organizací odpovědnou v dotčeném členském státě za program dobrovolné služby, kterého se účastní, s popisem úkolů, podmínek dozoru při plnění těchto úkolů, pracovní doby, prostředků dostupných k úhradě nákladů na cestu, obživu, ubytování a kapesné po celou dobu jeho pobytu, a případně i školení, které mu pomůže při plnění jeho služby;
- c) předloží důkaz, že organizace odpovědná za program dobrovolné služby, kterého se účastní, sjednala pojištění odpovědnosti za škodu vůči třetím stranám a přijímá za něj plnou odpovědnost po celou dobu jeho pobytu, zejména pokud jde o náklady na jeho obživu, zdravotní péči a zpáteční cestu;
- d) pokud to hostitelský členský stát výslovně požaduje, získá základní znalosti o jazyku, historii a politické a společenské struktuře dotčeného členského státu.

KAPITOLA III POVOLENÍ K POBYTU

Článek 12 **Povolení k pobytu vydávaná studentům**

1. Povolení k pobytu se studentovi vydává na dobu nejméně jednoho roku a lze je prodloužit, pokud jeho držitel nadále splňuje podmínky článků 6 a 7. Pokud je doba trvání studia méně než jeden rok, je povolení platné po dobu trvání studia.
2. Aniž je dotčen článek 16, lze prodloužení povolení k pobytu odmítnout, nebo lze povolení odejmout, pokud držitel:
  - a) nedodrží omezení ohledně přístupu k výdělečné činnosti podle článku 17;
  - b) nečiní dostatečný pokrok ve studiu v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo správní praxí.

Článek 13 **Povolení k pobytu vydávané žákům**

Povolení k pobytu se žákům vydává na dobu ne delší než jeden rok.

Článek 14 **Povolení k pobytu vydávané neplaceným stážistům**

Doba platnosti povolení k pobytu vydávaného neplaceným stážistům odpovídá délce stáže nebo činí nejvýše jeden rok. Ve výjimečných případech ji lze prodloužit, pouze jednou a pouze na dobu potřebnou k získání odborné kvalifikace uznané členským státem v souladu s jeho vnitrostátními právními předpisy nebo správní praxí, pokud držitel nadále splňuje podmínky stanovené v článcích 6 a 10.

Článek 15 **Povolení k pobytu vydávaná dobrovolníkům**

Povolení k pobytu se dobrovolníkům vydává pouze na dobu ne delší než jeden rok. Ve výjimečných případech, pokud daný program trvá déle než jeden rok, může doba platnosti povolení k pobytu odpovídat délce daného programu.

Článek 16 **Odnětí nebo odmítnutí prodloužení povolení k pobytu**

1. Členské státy mohou odejmout nebo odmítnout prodloužit povolení k pobytu vydané na základě této směrnice, pokud bylo získáno podvodem nebo pokud vyjde najevo, že držitel nespĺňoval nebo nadále nespĺňuje podmínky pro vstup a pobyt stanovené v článku 6 a v kterémkoli z článků 7 až 11, který se vztahuje na příslušnou kategorii.
2. Členské státy mohou odejmout nebo odmítnout prodloužit povolení k pobytu z důvodu veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví.

KAPITOLA IV
ZACHÁZENÍ S DOTČENÝMI STÁTNÍMI PŘÍSLUŠNÍKY TŘETÍCH
ZEMÍ
Článek 17
Výdělečná činnost studentů

1. Mimo dobu svého studia a s výhradou pravidel a podmínek použitelných na danou činnost v hostitelském členském státě jsou studenti oprávněni být zaměstnáni a mohou být oprávněni k výkonu samostatné výdělečné činnosti. Lze přihlídnout k situaci na trhu práce hostitelského členského státu.

Je-li to nutné, členské státy studentům nebo zaměstnavatelům udělí předběžné povolení v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

2. Každý členský stát určí maximální počet hodin týdně nebo dnů nebo měsíců ročně, kdy lze tuto činnost vykonávat, což nebude méně než 10 hodin týdně nebo odpovídající dobu ve dnech nebo měsících ročně.

3. Přístup k výdělečné činnosti může být během prvního roku pobytu hostitelským členským státem omezen.

4. Členské státy mohou požadovat, aby studenti v předstihu nebo jiným způsobem hlásili určeným orgánům, že vykonávají výdělečnou činnost. Jejich zaměstnavatelé mohou také podléhat předchozí nebo jiné ohlašovací povinnosti.

KAPITOLA V
ŘÍZENÍ A PRŮHLEDNOST
Článek 18

Procesní záruky a průhlednost

1. Rozhodnutí o žádosti o získání nebo prodloužení povolení k pobytu se přijme a žadateli oznámí ve lhůtě, která nebrání v pokračování příslušného studia, přičemž je příslušným orgánům ponechána dostatečná doba na zpracování žádosti.

2. Jsou-li informace poskytnuté na podporu žádosti nedostatečné, může být zpracování žádosti pozastaveno a příslušné orgány informují žadatele o jakýchkoli dalších informacích, které potřebují.

3. Jakékoli rozhodnutí o zamítnutí žádosti je dotčenému státnímu příslušníku třetí země oznámeno v souladu s oznamovacím postupem stanoveným příslušnými vnitrostátními právními předpisy. Oznámení uvádí možnosti opravných řízení a lhůty pro podání opravného prostředku.

4. Pokud je žádost zamítnuta nebo povolení k pobytu vydané v souladu s touto směrnicí odňato, má dotčená osoba právo podat opravný prostředek k příslušným orgánům dotčeného členského státu.

Článek 19
Zkrácené řízení o vydání povolení k pobytu
nebo víz studentům a žákům

Dohoda o zavedení zkráceného řízení o přijetí, které umožní vydávání povolení k pobytu nebo víz ve prospěch státního příslušníka třetí země, může být uzavřena mezi orgánem členského státu odpovědným za vstup a pobyt studentů nebo žáků, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí a vysokoškolskou institucí nebo organizací provozující programy výměnných pobytů žáků uznanou pro tento účel dotčeným členským státem v souladu s jeho vnitrostátními právními předpisy nebo správní praxí.

Článek 20
Poplatky

Členské státy mohou od žadatelů požadovat zaplacení poplatků za zpracování žádosti v souladu s touto směrnicí.

KAPITOLA VI ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
Článek 21
Podávání zpráv

Komise podává pravidelně, a poprvé do 12. ledna 2010, Evropskému parlamentu a Radě zprávy o uplatňování této směrnice ve členských státech a navrhne případné změny.

Článek 22
Provedení

Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 12. ledna 2007. Neprodleně o nich uvedomí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 23
Přechodná ustanovení

Odchylně od ustanovení kapitoly III a po dobu do dvou let po dni uvedeném v článku 22 nemají členské státy povinnost vydávat povolení v souladu s touto směrnicí ve formě povolení k pobytu.

Článek 24
Lhůty

Aniž je dotčen čl. 4 odst. 2 druhý pododstavec směrnice 2003/109/ES, nejsou členské státy povinny zohlednit dobu, během které student, žák na výměnném pobytu, neplacený stážista nebo dobrovolník pobýval jako takový na jejich území, za účelem udělení dalších práv podle vnitrostátních právních předpisů dotčeným státním příslušníkům třetích zemí.

Článek 25
Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 26
Určení

Tato směrnice je určena členskými státy v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství.

V Bruselu dne 13. prosince 2004.

Za Radu B. R. BOT, předseda